

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการก่อกวนนี้ครัวเรือนและอาชญากรรมในประเทศไทย โดยอ้างอิงข้อมูลพาเนลจาก 77 จังหวัด ครอบคลุมระยะเวลา 9 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2555–2563 ก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลที่อาจเกิดจากสถานการณ์เศรษฐกิจที่ไม่ปกติ แบบจำลองถดถอย OLS Fixed Effects ถูกนำมาใช้ในการประเมินอิทธิพลของตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมต่อนี้ครัวเรือน (ทั้งในระบบและนอกระบบ) และอาชญากรรม โดยพิจารณาตัวแปรสำคัญ เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GRP) สัดส่วนคนจน ค่าใช้จ่ายครัวเรือน ดัชนีราคาผู้บริโภค จำนวนผู้พิการ และสัดส่วนประชากรตามช่วงอายุ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับนี้ครัวเรือน พบว่า ค่าใช้จ่ายครัวเรือนและภาวะเศรษฐกิจระดับจังหวัด มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อระดับนี้ครัวเรือน ซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมก่อกวนนี้เพื่อรักษามาตรฐานการบริโภคและคาดหวังรายได้ในอนาคตเพื่อชำระหนี้ ขณะเดียวกัน สัดส่วนคนจนและจำนวนผู้พิการเป็นตัวบ่งชี้ความเปราะบางของครัวเรือน ซึ่งมีแนวโน้มต้องพึ่งพาหนี้นอกระบบเนื่องจากขาดโอกาสเข้าถึงสินเชื่อในระบบ ครัวเรือนที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงมีแนวโน้มก่อกวนนี้ลดลง สะท้อนถึงความระมัดระวังด้านการใช้จ่ายและการกู้ยืม

สำหรับผลการศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรรม ชี้ว่านี้ครัวเรือนรวมและความยากจนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและคดียาเสพติด สอดคล้องกับทฤษฎี Strain Theory และงานวิจัยก่อนหน้าของ Brush (2007), Wu & Wu (2012) และ Edmark (2005) ที่ชี้ว่าความเหลื่อมล้ำและแรงกดดันทางเศรษฐกิจมีส่วนกระตุ้นอาชญากรรม ในขณะที่ครัวเรือนที่มีศักยภาพทางการเงินและโครงสร้างสังคมที่มั่นคง (เช่น มีผู้สูงอายุสูง) มีอัตราอาชญากรรมต่ำลง นอกจากนี้ การเติบโตทางเศรษฐกิจในบางพื้นที่กลับสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของคดีทรัพย์สิน ซึ่งอาจเกิดจากความเหลื่อมล้ำและการมีทรัพย์สินในพื้นที่เพิ่มขึ้น

การศึกษาครั้งนี้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนในประเด็นที่ยังอาจไม่ถูกศึกษาอย่างครอบคลุม โดยเชื่อมโยงปัญหาหนี้ครัวเรือนกับอาชญากรรมทั้งในเชิงปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม ผลลัพธ์ที่ได้สามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based) เพื่อสนับสนุนการวางนโยบายแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนและการป้องกันอาชญากรรมในอนาคตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาหนี้ครัวเรือนและอาชญากรรมมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างซับซ้อน จึงควรมีมาตรการเชิงรุกและบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยควรเสริมสร้างความรู้และวินัยทางการเงินแก่ครัวเรือนรายได้น้อยและกลุ่มเปราะบาง ผ่านการอบรมและให้คำปรึกษา เพื่อป้องกันการก่อกวนนี้เกินตัวและลดการพึ่งพาหนี้นอกระบบ ควบคู่กับการเพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อในระบบที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อลดภาระดอกเบี้ยและความเสี่ยงจากหนี้ที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ขณะเดียวกัน ภาครัฐควรขยายสวัสดิการและมาตรการช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดแรงกดดันทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจผ่านการสร้างงาน การพัฒนาทักษะอาชีพ และการสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อย เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำ ควบคู่กับการกำกับดูแลหนี้นอกระบบอย่างเข้มงวด โดยบังคับใช้กฎหมายและจัดตั้งกลไกช่วยเหลือลูกหนี้ เพื่อป้องกันการเอาเปรียบและลดความรุนแรงในการทวงหนี้ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนหันมาใช้สินเชื่อในระบบมากขึ้น

Abstract

This study aims to analyze the factors influencing household indebtedness and crime in Thailand, using panel data from 77 provinces over a 9-year period (2012–2020), prior to the COVID-19 pandemic. This time frame was selected to minimize potential biases arising from abnormal economic conditions during the pandemic. An Ordinary Least Squares (OLS) Fixed Effects regression model was employed to assess the impact of various socioeconomic variables on household debt (both formal and informal) and crime. Key explanatory variables included Gross Regional Product (GRP), poverty rate, household expenditure, Consumer Price Index (CPI), number of persons with disabilities, and the population share by age group.

The findings related to household debt reveal that household expenditure and regional economic performance are positively and significantly associated with household debt levels. This reflects the tendency of households to borrow in order to maintain consumption standards and with the expectation of future income to repay debt. Meanwhile, a higher poverty rate and a greater number of persons with disabilities serve as indicators of household vulnerability, which may lead to greater reliance on informal debt due to limited access to formal credit. Households with a higher proportion of elderly members tend to exhibit lower debt levels, suggesting more cautious financial behavior regarding spending and borrowing.

Regarding crime, the analysis shows that both total household debt and poverty are positively associated with property and drug-related crimes. These findings are consistent with Strain Theory and prior studies by Brush (2007), Wu & Wu (2012), and Edmark (2005), which emphasize the role of inequality and economic stress in driving criminal behavior. In contrast, households with greater financial capacity and stable social structures—such as those with a higher proportion of elderly members—tend to have lower crime rates. Interestingly, in certain regions, economic growth was found to correlate with an increase in property crimes, potentially due to rising inequality and the increased availability of valuable assets in those areas.

This study contributes to an area that has not been extensively explored by linking household indebtedness and crime through both economic and social dimensions. The findings offer evidence-based insights to support the formulation of sustainable policies addressing household debt and crime prevention. The results indicate that household debt and crime are intricately connected to complex socioeconomic factors. Therefore, proactive

and integrated policy measures are needed. These include enhancing financial literacy and discipline among low-income and vulnerable households through training and counseling, to prevent over-indebtedness and reduce dependence on informal credit sources. Moreover, improving access to low-cost formal credit could help lessen interest burdens and reduce the risks associated with unregulated debt.

Simultaneously, the government should expand welfare programs and support measures for the elderly, persons with disabilities, and low-income groups to alleviate economic pressures. Promoting economic opportunities through job creation, vocational training, and support for small-scale entrepreneurs is essential to building stable incomes and reducing inequality. Finally, stricter regulation of the informal lending sector, including legal enforcement and the establishment of debtor support mechanisms, is crucial to prevent exploitation and reduce aggressive debt collection practices, while encouraging public confidence in the use of formal financial services.